

Kvasiradikalism

2010 är vi ännu rusiga av förra årets debatt om kunskaps- och kulturproduktionens villkor. Somliga förfäras av kraften i fildelningen, andra förfäras av de maktuttryck som krävs för att släcka denna prometheuska eld. Samtliga förbluffas av att åskåda en rättsprocess som söker avgöra huruvida en viss teknologi skall leva eller dö. Huvudrollen i The Pirate Bay-dramat spelades inte av människor, utan av ett dataöverföringsprotokoll.

TPB-rättegången behandlade inte tekniska apparater som döda objekt. Domen inleds med att fastslå vad protokollet *gör*. Det beskrivs alltså som en hybrid mellan passivt objekt och aktivt subjekt; det som Bruno Latour kallar *kvasiobjekt*. Genom skapandet av ett sådant kom TPB-entreprenörerna att rubba den givna ordningen: Innovationen var lite *för* omvälvande.

Jämför med det årtionde som påbörjades femtio år sedan: 60-talets kulturradikaler kanaliserade sin förändringsiver i diktande och livsstilsval. Deras kamp fördes inom kulturen, i syfte att mobilisera människor. 10-talets "kvasiradikaler" söker omstörta samhället genom teknologisk innovation. Mobilisering av människor sker via mobilisering av kvasiobjekt, i gränslandet mellan kultur och natur.

Häri ligger företagsstrategens utmaning: 10-talets mest omvälvande innovationer skapas inte av konkurrentens labbingenjör, utan av en klandestin Prometheus som vill skänka eld åt folket. Är corporate intelligence-avdelningen underrättad?

Karl Palmås forskar vid MORE, Chalmers tekniska högskola.